

KIRIK KALEMLER DÜKKÂNI

Esra Kılıç Türedi

HECE YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

Yazgı /	7
Peri /	11
Kırık Kalemler Dükkânı /	15
Pencereler /	21
Yük /	27
Süveyda /	33
Külden Piramitler /	39
Yüzleşme /	43
Misafir /	49
Karanlık Oda /	55
Koleksiyoncu /	63
Büyük Resim /	71
İki Ters Bir Düz /	77
Gurbetin Mimosaları /	81
Mavi Perdeler /	85
Hüzün Meyveleri /	93
Sağanak /	97

YAZGI

İnsan yüz ölçümleri daralan şehirlerde yaşamamalıymış. Anladım. Burada caddeler büzüşüyor, evler küçülüyor, yol çizgileri çatırdıyor, otuz yıl öncesine gidiyor şehir, tarlalara dönüyor bulutlara değen evler, imar planları yerle bir oluyor. Nüfus tabe-lasının rengi soluklaşıyor, üstündeki rakamlar yere düşüyor, bir kasırga gelip kökünden ayırıyor kalın demiri. Düşen rakamlar ayaklanıp içimde seninle ilgili tarihlere dönüşüyor. Doğduğun, sevdiğin, güldüğün, bu şehre geldiğin yığınla tarihe... Gittiğinden beri önümde bir yokuş, bir yok oluş. Çıkmaya çalıştıkça soluğumu kesen bir dağ yamacı. Hayatta türlü türlü dağ biçmiş-ler ya insana. Unutma dağı, kaybolma dağı, alışma dağı, sızlanma dağı... Şimdi yüzüm rakımını bilmediğim, adını sezmediğim dağlardan birine dönük. Üşüyorum. Gövdem yamaçta büyüyen bir çığ gibi yuvarlanıyor şehre. Nemli, yorgun, yapış yapış zemin-lerde eriyorum. İzbe sokakların arasından bir yol bulup usulca akıyorum. Çürüyen duvarlarda takvimler beliriyor. Rüzgârla kımıldayan sayfalar burada bitirdiğim her günün sonunda kopup sana doğru uçuyor. Bazen o duvarlara mahkûmlar gibi sivri uçlu imkânsızlıklarla çentikler atıyorum. Kimi zaman oyuluyor duvar, duvarın ardında irili ufaklı yollar görüyorum. Seninle bir ayazın ortasında göz göze geldiğimizde o gece. Hatırlıyorum. Bir uçurumun kenarına yuvarlandığımızı, ilk kez orada karşılaştığımızı, içimizde saklı duran onca sözle yollara dağıldığımızı... Senin burayı birkaç rüya görüp gideceğin bir han bellediğinden haber-

sizdim. Sense benim buraya mihlanmaya hazır bir çivi olduğumdan. “Sen yanımdaysan her taşı delerim, başıma gelen her çekiç darbesini severim,” dedim. Razıyım. Paslanmaya, yaşlanmaya, kırışmaya, buruşmaya... Olmadı. Daraldım, çatırdadım, çatırtımdan uyuyamadım. Uykuya çekildiğim bir an kırkikindilerden birinde sığındığımız o paslı barakanın hayali belirdi gözlerimin ardında. Hayallerimiz gibi derme çatma, umutlarımız gibi garip, gönüllerimiz gibi dilsiz o yer... Önümüzdeki her taşta, her engele rağmen verdiğimiz sözleri sığdırdığımız o ülke... Elimde renk renk çiçekler, teneke damdan süzülen damlaların şıp şıp sesi, içimizden akıp yerdeki oyuklara dolan ilk heyecanımız, soğuktan titreyen rengi atmış parmaklarımız... Altında bir aydınlığı paylaştığımız sarı ışığın etrafında dönen pervaneler... Uçup yanıma geldiler. “Rüyaydı” dediler. “Geçti” dediler. “Hayat da bir rüyadır; insanın iki göz kapağının arasına sıkışır, zihnini dolaşır, yüreğine sataşır, geçmişini karıştırır, şimdiyle hep kavgalıdır, hep uyutur insanı, hep ninniler fısıldar kulağına, oyalılar durur daima,” dediler. “Siz rüyalara bu yüzden kaçarsınız, elinizden gelse uyanmazsınız, o efsunlu rüyalar hiç bitmeyecek sanırsınız...” Ama bitti değil mi? Senin rüyan bitti sıra benimkindedir. Ne zaman uyurum adamakıllı? Bu bunaltıcı, nemli hava uyutmaz ki insanı...

Gittiğinden beri değişti mevsimler. Baharlar kışa ve yazıya geçerken tutduğumuz o umut ipliklerini dokumuyorlar artık. Alıştırmıyorlar insanı dondurucu soğuğa, kavurucu sığağa. Yapraklar sararmıyor, yağmurlar yağmıyor, kardelenler görünmüyor, dallar fişkın vermiyor. Nem pusuda bekleyen bir hayvan gibi yayılıyor şehre, kısası makbul olan ziyaretlere aldırmayan misafirler gibi de gitmiyor geri. Arsızca ilişiyor insanlara, evlere, mutfaqlara... Söylemiştin. “Burası böyle bir yer,” demiştin. “Alışsın, alıştıktan daha çok seversin, denizin maviliğine uzun uzun bakarsan bütün yüklerin hafifler, limon kokulu sokaklarda gezinirsen, dallarda kızaran narları seyredersen, ılık esintileri içine çekersen manzara yavaş yavaş nakşolur yüreğine. Vazgeçemezsin.” Zoraki tesellilerle örülü cümleler, gerçeğimin üstünü bin kat yorganla örten kelimeler, kendi dünyasına hapsolmuş gözler... Sende-

kiler. Bana değmeyenler. Sana inanmıştım. Alışırım sanmıştım. Uğraştım. Kendimi bu şehre bir uçtan teyellemeye, insanların arasında kendime yer beğenmeye, herkes gibi gülümsemeye, sabır taşı olup beklemeye... Lakin kalbime kıldan ince iplikleri geçiremedim bir türlü. İçimde bir yer hep geldiğim yeri, geldiğim yerde olduğum beni özledi. “Neden?” demiştim. “Neden buradayım, neden ait olmadığım yapış yapış bir şehirde nefes almak zorundayım?” “Yazgın,” demişlerdi. Yazgım. Mıhlandığım oyuğun ince ince aşınması. Paslı gövdemi dışarı fırlatmak için gün sayması. Durmadan terleyen hayatım. Sahte esintilerin önünde kıvranan, terleyip soğuyan, iliklerine kadar donan, sonra yeniden ısınan; kararsızlıktan, hava değişimlerinden, metcezirlerden kafası karışan hayatımız. O baraka ikimizin yaşadığı bir yere dönüşünce usul usul dökülmeye başlamıştı, çatlamaya yüz tutmuştu her yer. Pencerelerin boyları atmıştı, eşyaların ayarı kaçmıştı, paslanmaz çatal kaşıklar inadına paslanmıştı. Nemlenen bulgurular, tahtakurularının dadandığı kitaplar, kurtlanan cevizler, uçuşan güve kelebekleri... Kitapların içine iliştirdiğim papatyaların çevresinde kımıldanan küçük kurtçuklar. Bir çiçek usul usul kurumazsa, ince ince çıtırdamazsa insan nasıl sahip çıkar anılarına? Yaşamın bir anlamı kalır mı? Kebikeçleri bile çaresizlikten kıvrandıran bu bungun, boğucu, yapışkan hava bizi çürütmeden bırakır mı? Bırakmaz. Bırakmadı. Bana aldığı şü beyaz gömlek... Sallanıyor balkonda. Üstünde upuzun, kahverengi bir çizgi. Mandalın paslı metali kirini boydan boya akıtmış beyazın üstüne. O lekeye tutunup kaç anıda dolaştım bir bilsen. Bana onu getirdiğin gün bahar gelmişti içime. İçimde açan çiçekleri yakalarım işlemişim. Seninle yürürken kenarları süslenmiş bembeyaz bir sayfa gibi açılmıştım yanında. Ama yorgun düştüğümde, hüznün içime değdiğinde, bir sözle incindiğimde griye dönerdi gömleğin rengi. O beyazlığın üstünde küçük, siyah noktalar belirirdi. Sular bulanır, kuyular ağzını açmış beni beklerdi. Böyle zamanlarda sarsardın beni. “Gülümse” derdin. “Şu kasveti dağıt” derdin. Yapamazdım. Ben böyle yağrulmuşum çünkü. Hüzne meyyal doğmuştum, onca güzelliğin yanından

hemen kovulmuştum. Senin kovuşların gibi. Dişlerini sıkmadığın, sabrını sınımadığın, zorluklara kucağını açmadığın zamanlardaki kovuşlar... Sahi, ben sokaklarda kaybolurken, yanlış güzergâhlarda uyanırken, yollarda sendelerken senin yüzün neye dönüktü? Nerelerdeydin? Saçaklı bir palmiyenin gölgesinde boş sandalyelerle çayımı içerken, içimde büyüyen yanardağı avutmaya çalışırken, geçmişi önüme serip duran acımasız bir alışma duygusunu ararken? Zaman... Zamanla insan alışıyor. Ya da alışmak dediğin şey çaresizliğin doğurduğu bir kanıksamaya, bir kabullenmeye dönüşüyor. Alışıyorum. Aradan kaç kum saati aktı hatırlamıyorum. Palmiyelerin altındaki sandalyeler yavaş yavaş doluyor. Masaya yapraklardan başka gölgeler dökülüyor. Eller beliriyor. Çay bardaklarının izleri çoğalıyor. Elimden tutmaya çalışanlar, kalbime merhem akıtanlar, içimdeki ışıklı odanın kilidini açanlar... Bahar binbir nazla koşuyor ardımdan. Rüzgârlar en tatlı kıvamında, bahar birkaç aylığına kucaklıyor şehri, kırkikindiler sokakların yapışkanlığını yumuşatıyor, aylar günlere daha kolay bölünüyor, günler saatlere, saatler anlara... Güve kelebeklerinin yerine rengârenk kelebekler dönüyor penceresinde. Ama o soğuk, o kasvetli yer sinsice yokluyor zihnimi. Korkutuyor. Çünkü ne zaman bir yere alışmaya başlasam oradan gitme vakti geliyor. Misafirlikte birbiriyle son vakit kaynaşan, oynaşan, cıvıldaşan çocuklar gibi... Her alışmanın damakta bıraktığı o yarım tat gibi... Şimdi yüzüm adını bilmediğim dağlardan birine dönük. Ellerimi açıyorum. "Bitmesin," diyorum. "Bitmesin bu oyun, alışıyorum, yapmayın uyandırmayın bu rüyadan beni, o dağa tekrar yuvarlamayın, düşüyorum, üşüyorum..."

PERİ

Yokuştan aşağı süzülen esmer, incecik, tüy hafifliğinde bir beden. Salındıkça etek uçlarındaki çiçekler oynuyor, gülüşüyor, el birliğiyle yollara dökülüp ardında bir çiçek bahçesine dönüşüyorlar. Renk renk. Öbek öbek. Çiçeklerin kokusu geçtiği mahal-
lelere yayılıyor. Adımlarının ince topuklu sesi pencerelerden taşan mutfak tıkırtılarına karışıyor. Zarif kolları öne arkaya sallanırken nefesinde ince bir tereddüt kokuyor, gözlerinde geçmişine yeniden rastlamanın verdiği endişeler parlayıp sönüyor. Yıllarını geçirdiği bu şehirde, kaldırım taşlarını bile ezberlemişken şimdi tuhaf bir yabancı gibi yürüyor sokaklarda. *“İnsanın ömrünü adadığı, kendini mahladığı, her köşesini hayatına nakışladığı şehirlerin bir anda yabancılaşması... Nankörlük bu. Evet, nankörlük. Düpedüz... Yoksa... Yoksa ben miyim öyle olan? Hayır. Ben gri bir sürgünden dönüyorum şimdi. Sana sırtını dönen ben değilim inan, benim kaderim...”*

Evinin bulunduğu sokak... Nasıl ulaşmalı oraya? İçindeki onca yıkıntının arasından nasıl çekip çıkarmalı onu? Sokak numaraları kayıp. Mahalle adları suskun. Bir nişane olmalı. Manavdan sonraki ikinci ev, kahverengi evin yanı, camiden sonra birinci değil ikinci sokak... Elleriyle çenesini sıvazlıyor; zihninde yükselen çöp yığınının arasından evinin görüntüsünü çekip çıkarmaya, onu avucundaki berrak bir çizgiye taşımaya uğraşiyor. Yollarla daha sıkı fıkı olan adımlar Peri'yi bir aşinalığa sürüklüyor. Evinin yollarındaki izler birer ulağa dönüşüyor; onlara rastladıkça

bir yakınlık, bir huzur, bir ılıklik yayılıyor içine. Gözleri badanası grileşmiş bir eve kilitleniyor. Peri'nin kavruk yüzünde buruk bir gülümseme. Nefesindeki tereddütlü alışveriş yerini kavuşmanın haz dolu iç çekişine bırakıyor. Gözlerindeki heyecan ince demirlerin arasından düşüp zeminde tuzla buz oluyor. Sırı soyulmuş demir kapı, rutubet kusan duvar, paslanan oluklar, çatlayan saksılar... Tazeligini yitiren onca şey kanatlanıp kaburgasının sol yanına ilişiyor, yorgun düşmüş bir kalp ritimsizliğinde atıyor, atıyor... Demir kapıyı yavaşça itiyor. Ufak bir gıcirtı. Şehrin sessizliğini ayyuka çıkararak bir ses. Kaçıran kediler. Titreşen solgun menekşeler. Peri'nin eski ışıltılı ülkesi, şimdi mahallenin nefesi çekilmiş öksüz bir evinden ibaret. Uzunca bir bakıştan sonra ilk karşılaşmanın hazin dalgalarından kurtulup kıyıya çekiyor kendini. Gerçek olanca acımasızlığıyla beliriyor yanında. Çiçeklerin sulanmayışı, akasyaların budanmayışı, yaprakların küçük sineklerce delik deşik edilmiş yüzleri, çatısından akşam sedalarının süzüldeğü çardağın yerinden sökülüşü, üstünde onlarca eli ağırlamış ahşap masanın parçalara bölünüşü... Yerde dalgalanan bir yaprak denizi... İçine karışmış parlak ambalajlar, saman sarısı kâğıtlar, ezik büzük şişeler... Toprak ise sessiz bir ağıtın kucağında kıvrılmış, kimsesiz, çorak bir çehreyle duruyor karşısında. Peri'nin gözlerinde hayal kırıklığından dokunmuş bulutlar dolaşiyor. İnsanın varlığı ne kudretli hadise! Hayat sahnesinden çekildiği, bir daha açılmayacak perdelerin ardına gizlendiği an bütün dünya, herkes, her şey müthiş bir boşlukla çalakalem yaşamaya başlıyor sanki. Özensiz, tertipsiz, gevşek; yaşayan ölüler gibi donuk, anlamsız... Şimdi Peri'nin bu evde anlam kattığı her şey başıboş ve köhne. Bu görüntü onun için nasıl da ağırlı nasıl da yağmurlu bir çaresizlik! Evini gördüğü anda bedenine yayılan lodos poyraza kesiyor, Peri'yi iliklerine kadar ıslatan yağmurlu bir gerçeğe dönüşüyor. Evin iç kapısına yöneliyor. Eprimiş bir paspas. *"Bu kapının önüne ne ayakkabılar dizildi; ne muhabbetler, ne cıvıltılar, ne kabkabalı yükseldi pencerelerden!"* Eve giriyor. Karşısında mutfak. Yemek kokmayan, metruk bir edayla bakıyor Peri'ye. *"Geldin ama çok geciktin"* diyor. *"Çoktan dağıldı her şey,*

şenlik dağıldı. Çoktan dibi tuttu tencerelerin. Çoktan kırıldı bardaklar. Çoktan soldu tabakların minik çiçekleri. Çoktan dağıldı şen sofralar...” Burnuna bir manifatura kokusu esiyor. Nasıl da bildik bir koku. İçine işlemiş, damarlarında gezinmiş, ellerine sinmiş... Kokuyu takip ediyor. Yan odanın sarı camlı kapısında kırık dökük anılar oynaşıyor. Sırtındaki ağrı kollarına, bacaklarına yayılıyor. Buruşmuş yüzüyle odaya çeviriyor yüzünü. Her şey suskun. Çeşit çeşit kumaşlar, renk renk iplikler, irili ufaklı iğneler, etrafa saçılmış düğmeler... Mezuralarla alınan ölçüler, provalarını aksatmayan yüzler, iğnelerin delik deşik ettiği eller; kocalardan, çocuklardan, oldu olmadılardan örülü muhabbetler... İki küçük kız beliriyor minicik elleriyle. Annelerinin dikiş makinesinde geçirdiği saatlerin yorgunluğunu hafifletmek için pervane olup kanatlanıyorlar evde. Peri içinde kabaran bir pişmanlık duygusuyla bakıyor odaya. Kızlarına bakıyor. Hayıflanıyor. Onları çabucak büyütüşüne, telaşlarının içinde çocukluklarını bir bir eritişine, görmezden gelişine, doya doya sevecek vakitleri iğneden çizik çizik olmuş elleriyle yok edişine... Kalbine yine sivri iğneler saplanıyor; sırtında o ağrı, ellerinde aynı uyuşma... *“Ne elbiseler diktim şu köşede... Muştulu, bembeyaz gelinlikler; okulun ilk gün heyecanının sindiği önlükler, uçuşan elbiseler, çiçekli etekler... Ne oldu peki? O kıyafetleri taşıyan bedenler nerede şimdi? O kıyafetler hakkını vere vere eskidiler mi, yoksa askılarda ömürlerini mi çürüttüler? Renkleri solunca, dikişleri atınca hemen gözden mi çıkarıldılar? Yama yüzü gördüler mi? Yoksa kıvrılan burunlarla mı yaşadılar? Bir köşede yeni sahiplerini mi beklediler senelerce? Çöp kenarlarında kaderlerine mi terk edildiler? Peki ya ben? Işıkların perdelere henüz bulaşmadığı anlarda, pürtelaş koştüğüm şu oda ne verdi bana? Eninde sonunda lime lime olacak o kumaş parçaları hayatımın söküklek yerlerine yama olabildiler mi? Açık yaralarımın bedenlerini siper edecek kadar vefa gösterdiler mi? Düştüğüm anlarda beni yerden kaldırıp hayata tekrar teyelledebildi mi iğne iplikler? Ya kapıda her akşam elinde sıcak somun ekmeğiyle beliren adam? Gündüzlerimin yorgunluğunu onun hakiki yorgunluğuna karıştırıp sendelettiğim o adam? Yorgunluğumla yorulan kocam...”* Peri boynundaki kolyeyi yokladı. Üstünde kocası-

nın ismi. İstemsizce sarsılmaya başladı bedeni. Histeri. Kocasını bir karahindiba gibi ölümün derin nefesiyle dağılıp hayatından uçtuğundan beri yaşıyordu bunu. Kaskatı hisler, ezgin nöbetler, çaresiz bekleyişler, sesler, sesler, sesler... Kendi o denli hastalıkla boğuşurken sapaşğlam bir adamın heybetli, vakur, dağ gibi gölgesinin üzerlerinden çekilmesi ağır gelmişti ruhuna. Peri bu ayrılıktan sonra depresyon geçirmiş bir şehir gibi bozuk, uğultulu, yıkık bir hâlde kalakaldı evinde. Kalbi artçı sarsıntılarla sarsıldı, damarlarına bir hüznün sarmaşığı dolandı. Uzunca bir bekleyişin ardından bedeninde dizginleyemediği bir kıpırtı uyandı. Uykusuz geceler, bitmeyen işler, durmadan temizlenen dip köşeler, gün içinde defalarca yıkadığı, yıkasa da arındığına inanmadığı biricik bahçesi... Sonra ustalarla dolup taşmaya başladı ev. Peri'nin içindeki devasa enkaz dünyayı her yeri eksik, bozulmuş, tamir olmaya, yamanmaya muhtaç görmesine neden oldu. Çatılar yenilendi, fayanslar değişti, kapılar cilalandı, yepyeni eşyalar akın etti eve. İnsan bir kere eksilmeyegörsün hayatı hep bir parçası yitip yapboz gibi yaşıyordu artık ve ölümü bu tamamlanma telaşının elinden oluyordu. Peri'nin bedeni usul usul çürürken yapbozun kayıp parçaları daha da arttı. Zihnindeki dengesizlik bedenini kuşatırken bir meçhulün kapısında bekledi uzun süre. Şimdi o kapının önünde beklediği gibi. *"Sahne ne zaman bitti, kalın perdeler ne zaman çekildi, ne zaman sustu yüzüm, ne zaman sustu şarkılar, rolüm ne zaman bitti, kum saati ne zaman devrildi?.."*

Ansızın bir uğultu yükseldi dışarıdan. Kesif bir hastane kokusu esti burnuna. Ellerinde demir soğukluğu. Sadece gidiş bileti kesilmiş bir veda otobüsünün körüklü sesi. Bir yaprak fırtınası. Dalgalanan soluk perde... Peri koşarak çıktı evden, fırtına çoğalmadan dönmeliydi. Evine. Öz yurduna. Dönüş ezberindeydi. İnsana daha doğmadan ezberletilen o yollardan geçecekti şimdi. Ağrıları hafiflemişti, kuş gibi kanatlandı sokaklarda. Beyaz bir toz öbeği belirdi ilerideki dükkânda. Tozların arasından üstünde lale açmış bembeyaz bir mermer görüldü. İsmi de altında: *Peri...* Peri mavi bir peri kuşu gibi uçtu, uçtu; alevden bir lalenin yapraklarında kayboldu. Yüzü sustu, şarkılar sustu, bahçe sustu.

KIRIK KALEMLER DÜKKÂNI

Benim cebim bir kırık kalemler dükkânı. Doğduğumda yapılmış açılışı, kapısındaki kurdeleyi küt ve paslı bir makasla kesmişler. Yaşadığım her an, tanıdığım her insan, içimde dalgalanan, başımı çatlatan, kalbimi çarptıran onca olay ortasından çat diye kırılıp tozlu raflara ilişmişler. Bir yanımdır benim. Cebimdeki yığın aşağıya çeker beni, yaklaştırır toprağa, kuytulara, karanlığa, kesif bir kahverenginin tozlu kokusuna... Diğer cebim gökyüzünün mavisine bulaştırır bedenimi. Herkes gibi olurum, herkes gibi yürürüm sokaklarda. Başımı göğe yaslarım, gözlerimi göç kuşlarının sürüsüne katarım, ismimin ucundan tutmuşçasına heyecanlanırım, bir anlığına dünyadan çekerim elimi eteğimi, içimdeki küçük çocuğa sarılırım. Lakin sarkan cebim yalpalatır beni, topallık giydirir yürüyüşüme. Sırtımdaki dağ gibi kambur daha da sivrilir, perdahlanır, bulutlara değer ucu, gerçek yüklü bulutlar patlar, ıslanırım. Böyle başlar sinmişliğim, böyle başlar hayatın terazisinde ilk eksikliğim, ilk dengesizliğim, ilk itilmişliğim.

İnsanlar. Hayatıma bir sarmaşık gibi dolanan, ruhumu sıkkan, zihnimi bulandıran, kalbimi ağrıtan, sayfalarımı dadanan insanlar... Çizdiklerini, çizemediklerini, yazdıklarını, yazamadıklarını, öfkelerini, ukdelerini, kırık dökük sözlerini, ayrılıklarını, karanlıklarını, ağırlıklarını, sevmeyişlerini, seilmeyişlerini, görülme-yişlerini, bilinmeyişlerini, fark edilmeyişlerini, incinmişliklerini yağmışlar içime. İçimdeki boşluğu, gözlerimdeki loşluğu fırsat

bilip kendilerince bir dünyanın resmini çizmişler oraya. Kendi doğruları, kendi hakları, kendi güçleri, kendi istekleri... “İnsanlar neden böyle anne?” derdim küçükkken. “Neden hayata dalgın bakan gözleri hemen tanır da en zayıf yerinden vururlar onu? Neden kendilerinin içindeki o kuyuya bakmaya cesaret edemezler de başka bir kuyunun bir avuç suyunu bulandırırılar?” Susardı annem. Kendi kuyusuna düşerdi bakışları. Çorak bir toprak gibi yarılmış elleri buz gibi suyun altına uzanırdı. Uzun uzun bakardım ona. Eteğindeki dalgaya. Saçlarındaki aklara. Gözlerindeki kırgınlığa. Bedenindeki yorgunluğa. Hüznündeki tuhaf kokuya. Bir kalem düşerdi elime. Annemin ellerinden dışarı taşan mavi damarları, yanaklarındaki yorgun ayva tüylerini, eteğindeki telaşı, öne eğmekten yorulmuş başını zihnime çizerdim nakış nakış. Sıra göz bebeklerinde yuvalanan o cam kırığı hüzne gelince, “Bütün anneler böyle mi akar kalemin ucundan?” derdim. “Mahzun, yorgun ve tarumar? Hepsinin gözlerinden yanaklarına doğru genişleyen derin çizgileri var mıdır? O çizgilerden akan boz bulanık nehirler o kadınların gençliğini önüne katıp sürüklemek zorunda mıdır? Tebessümlerini, seslerini, sözlerini, taptaze güzelliklerini...” Elim gayriihtiyari hareket ederdi bembeyaz sayfanın üzerinde. Babamın sözleri karşıma çıkardı birden. Annemin iliklerine kadar işlemiş yüzlerce kelime, harf harf, hece hece... Bu mutsuz kelimeler yığınını alıp nereye gizleseydim? Narin boynundaki mor lekeleri görmezden gelemey miydim? O lekelerden nergisler, erguvanlar, leylaklar açtırsam gerçeğin üstünü mor kokulu yalanlarla mı örterdim? Babamın çizdikleriyle yüzleşince çıtırdamaya başladılar kalemlerim. İnce çıtırtılar büyük gürültülere dönüşürdü. Annemdeki bu karakalem gölgeler babamı tanımamı, onu özgürce yüreğimde taşımamı engellerdi hep. Çok sevdiğin bir insanı enkaz olarak görmek, sevmeye çalıştığın diğer insanın bu enkazın depremi olduğunu bilmek ne acıydı! Bir yığın böyle birikti cebimde. Okul listelerinde adımın üstünü çizdiler, sırtımdaki dağı seyredip gülüşüler, mahalleliler oyunlarında istemedi beni, beni görünce yuttu çocuklar cıvıltılı sohbetlerini.

Elimi bir denizi karıştırır gibi cebime daldırdığımda kalem-

lerin gövdelerinden taşan kıymıklar ince ince yarardı parmaklarımı. Kanla karışık yağmurlar dolardı oyuklara. Ağlardım. Savunmasız yaralarım rüzgâr değince, bir limonu kavrayınca elimle, gözyaşlarım tuz olup yağınca çizgilere, bahanelerimi ortaya döküp soğandan gözleri yanan içli kadınlar gibi doyaysya ağlardım. Sonbahar da benimle ağlardı, benzi sarıya çalardı; solgun, hasta, hissiz, bitik çocuklar gibi olurdu. Sevmezdim onu. Çünkü kamburum ve ben onun içine sığdırdığı üç aydan birinde doğmuştuk. Kavruk yapraklar dallarından koparken ben ve kamburum da annemden zamansız sancılarla kopmuştuk. Beni annemin kucığına verdiklerinde gözlerindeki sukutuhalin rengini merak ederdim. Eline değen bir çıkıntıyı bağrına bastığında, hayalinde çizmediği bir çocukla karşılaştığında neler hissetmişti? Evde bir gölge gibi gezinişi hayal kırıklıklarını saklamak için miydi? Peki babam? Doğanı da doğurana da bir mahcubiyetin dipsiz kuyusuna fırlatarak kendine kolay ve güvenli sınırlar mı çizmişti? Biliyordum. Ben eksiktim. Sırtımda büyüyen bir dağın fazlalığıyla hem de. İnsanlardan farklı olmayagör fazlalıklarınla bile eksik gelirdin onlara. Öyleydin. İnce, zayıf bir yaprak gibiydim. Savruktum. Hiçbir ağaca tutunamamıştım. Hiçbir toprağa yakışmamıştım. Hangi mevsimle hemhâl olacağımı şaşırılmıştım. Bu hisleri, bu kalp burkuntularını yaşadıkça sivrildim, yaşadıkça eksildim, kalbime kalemlerden saçılan renkli tozlar yağdı. Kuru öksürükler yapıştı genzime. Öksüremedim. Öksürüğümle dikkat çekip varlığımı görünür kılmaktan endişe ettim. Hem görünmek isteyip hem bundan ölesiye kaçan bir adam oldum ben. Hayatını yersiz çekingenliklerle geçirmiş bir adamın bilmediğinden korkması, bildiğiyle yaşayamaması, bir anda ufalması, un ufak olması, çocukluğuna uzanması... Dışarıdan saçları kırışmış, alnı kırış kırış, sakalları bozuk, nefesi gövdesine yetmeyen bir adam gibi görünsem de. Çocuğum ben. Hepimiz çocuğuz. Büyümeyi beceremeyen yığınla çocuk. Zamanı orada durdurmuşuz. Anıları orada dokumuşuz. Bugün bizi ne yaralıyorsa, ne yakamıza yapışmış bizi silkeliyorsa, neye tutunursak tutunalım ellerimiz ip kesiğine dönüyorsa zamanı

oraya mıhlamamızdan... Boyası dökülmüş, rutubet kokulu bir evin bahçesinde koşturup durmaktan, farkında olmamaktan, kandırıldığımızı anlamamaktan... Koşarken yere kapaklandık, dizlerimizdeki yaralar kalbimize sarktı, kaybettiklerimizin beşiğinde tıngır mıngır sallandık. Başımız döndü. Büyüdük. Daha çok döndü başımız. Cebimizdeki kalemlerin şıkırtısı, kalbimizdeki oyukların sayısı, ellerimizdeki yarıkların acısı arttı. Cepler değişti, pantolonlar eskidi, renkler silindi, üstlerinde kocaman boşluklar belirdi. Yamalandılar durmadan, kalbim git gide yamalı pantolonlara benzedi. Kalemlerimin sivri kırgınlığı bacağıma dürttü hep, kıpkırmızı oldu tenim. "Buradayız" dediler. "Biz olmadan var olamazsın sen, sevemezsin, sevelemezsin, bilemezsin, görünemezsin. Hayat hep ten renginde olmaz çünkü kızarır, kararır, bozarır, tadı kaçar, canın acır, ayakların geri geri gider, bacağıın olur olmadık işlere karışır, seni üzer." Kalemlerimi kıranları, kalemlerimi çalanları, kalemlerimi ceplerime tıkaştıranları, kalemlerimin kırıldığı zamanları hatırlatırlardı bana. Bir de küçükken saman sarısı kâğıda çizdiğim arabaları, bacasından eğri dumanlar çıkan evleri, çiçekleri, şekilleri... Anneme gösterdiğim, babama gösterdiğim, hayata gösterdiğim ve kimse-nin görmediği o resimleri... Görünmediğimde hep çıtırdardı kalemler. Geceleri her biri cebimden fırlar, yatağıma saplanır, kamburumu acıtırlardı. Hep acıdı bedenimdeki o tepecik. Kalemlere, çivilere gerek yoktu. Onca bakış bir ok gibi fırlayıp saplanırdı oraya. Bir saldırı. Bir kan kaybı. Bir baş dönmesi yine. Zamanla alışır insan. Ama bazen bir bakış oraya hiç değmesin istersin. Yüzüme baksın. Doğrulsun yüzüm, kamburum küle dönsün, omuzlarımı yeniden çizeyim, şu kırık dökük binayı yeniden diriltiyim. Bir gün kabul olsun dua. Olsun... Oldu da. Bir sabah o duanın kucağında uyandım. Baharın kokusu kanatlarında taşıdı beni. Günler en güzel kıyafetlerini giydiler, zamanı taşıdım durdum kamburumda. Lakin bitti rüya; ayakuçlarıma berhava edilmiş bir umudun, bir sürurun, bir gururun yongaları döküldü o duanın kaleminden. "Neden anne?" diyecek oldum. "Neden, neden insanlar başta beyaz bir sayfayı incitmemek için

kalemin en yumuşak ucuyla dokunur karşısındakinin yüzüne? Zamanla neden sivrilir uç? Neden sivriltilir özenle? Öyledir değil mi anne? Bunu senden daha iyi kim bilebilir? Bir insanı tanımak beyaz bir sayfaya dokunmak, o sayfaya onunla ilgili düşler yazmak demektir. Berrak bir defterden kopmuş gibidir o sayfalar. Ulaşılmazın uzaktan parlayan büyüüne kapılan insan; okumayı, yazmayı yeni sökmüş bir çocuk gibi kekeler hatta. Kalemini çocukça tutar, parmakları titrer, elleri terler... Özenle doldurur satırları. Aylar geçer, usul usul kirlenir defter, kenarları kıvrılır, büyü bozulur, yazmak biteviye bir eyleme dönüşür, defter hiç kaybolmayacakmışçasına çantada bir keklige dönüşür, insan ayyuka çıkar artık, ayyuka çıktıkça ulaşılmazlığı kaybolur, en âciz yanlarıyla en yakınındakilerin yanında durur. Yakınlık. Böyledir. Acıtır. Çalakalem davranır insan yakınıdakine. Git gide eğilir harfler, kelimeler kokuşur, cümleler çarpık bir yol gibi uzar sayfada. Eller yorulur, parmaktaki kavis büyür, şişer, şekilsizleşir. Yazıp yazıp silindikçe yıpranır kâğıt. Beğenmedikçe gücenir beyazlık. Değiştirmeye çalıştıkça incinir sayfalar. O incinmişlik daha da kızdırır kalem sahibini. Bastıra bastıra yazar. Kâğıttaki oyuklar masaya taşar, talaş tozları boğazını tıkar insanın, yüreğine kıymıklar yağar. İnsan olan yerleri ağırır insanın; inanmaya, anlamaya, anlaşılmaya dair yerleri sızlar insanın, hiçbir morfin etki etmez artık, kambur bile inanmayı bırakır. Dükkân kapanır. Işıklar sararır. Dualar rafa kaldırılır. Yaşamak umarsız bir kabullenmenin kucağında uyuyakalır. Uyansam şimdi, yanıma mahmurluğumu ve kamburluğumu alıp sana gelsem bana kapıyı açar mısın anne? Bir apartmanın baca kokulu zemininde bulutları izlesem, cebimdeki dükkânın kepenklerini indirsem, sarı sonbahara son kez türkü söylesem, kuşların sabırsızlığına söylensem... İki cebimi de eşitlesem terazide, yükte de pahada da hafiflesem, kuşların kanatlarına ilişip göç mevsimine yetişsem, bir boşluğa nasıl büyünür öğrensem, bir acı bir boşlukta bir sarkaç gibi nasıl sallanır bilsem... Kamburumdaki acı dinse; yaprakların, kalemlerin çıtırtısı bitse, dünya derin derin nefesini çekse kapıyı bana açar mısın anne?"